

Posudek vedoucí diplomové práce:

Petra Minčičová, Nelegální hispánská migrace do USA: Případ středoamerického ilegálního přistěhovalectví, SIAS FF UK, Praha 2018, 176 s. rkp včetně příloh

Ve své diplomové práci se Petra Minčičová zaměřila na velmi zajímavou problematiku stále se rozrůstající komunity nelegálních migrantů z Latinské Ameriky v USA. Konkrétně se pak zaměřila na migranty ze tří středoamerických zemí, Guatemaly, Hondurasu a Salvadoru. Důvodem volby právě těchto států byla jak skutečnost, že po Mexičanech představují nejpočetnější komunitu migrantů, i možnost některé příslušníky této komunity, žijící ve státě New York, vyzpovídat a skrze vlastní výzkum potvrdit či revidovat závěry ze sekundární literatury.

Problematika studia nelegální migrace je samozřejmě velmi komplikovaná, prolínají se v ní aspekty politické, ekonomické i socio-kulturní v cílové zemi stejně jako nutnost zohlednit situaci v zemi výchozí. To donutilo diplomantku k vypracování poměrně rozsáhlého faktografického úvodu, ve kterém na základě početné literatury shrnula jak některé z významných migračních teorií, tak obecné trendy v hispánské migraci do USA a právní normy, určující rámec existence migrantů, a také nastínila moderní dějiny Střední Ameriky, především s ohledem na faktory, které stojí v pozadí masivní migrační vlny. Ve druhé části práce se pak, také s využitím sekundární literatury, pokusila o identifikování specifických rysů migrantů ze Střední Ameriky (respektive ze „zemí GHS“), a následně tento „ideální typ“ konfrontovala s výsledky strukturovaných rozhovorů s některými „reálnými“ Středoameričany v New Yorku.

Oceňuji snahu precizně definovat použité pojmy a zasadit studovanou problematiku do kontextu. Vznikla nicméně určitá nerovnováha mezi úvodními kapitolami a relativně stručnými pasážemi, které vycházejí z vlastního výzkumu. Bylo to způsobeno také tím, že rozhovorů nebylo realizováno mnoho – jedná se o natolik citlivé téma, že diplomantka měla obtíže se získáváním respondentů (které navíc musela ve své práci identifikovat jen nepřímo a velmi diskrétně). Jistě, právě proto je předložená diplomová práce velmi cenná. Není lehké získat důvěru nelegálních migrantů a získat od nich informace o mechanismech přechodu hranice a začleňování do americké společnosti. Je ale škoda, že se nepodařilo obě části práce pevněji provázat. Například mnoho právních opatření, detailně popsanych v úvodu, následně nebylo v analytické části vůbec zmíněno. Stejně tak velmi velkorysé nastíněné teoretických konceptů pro studium migrací nebylo následně při interpretaci rozhovorů, které se nese v rovině velmi praktické, vůbec zohledněno.

Navzdory těmto výtkám je třeba konstatovat, že práce přináší nové a zajímavé poznatky umožňující revidovat některé zobecňující představy o hispánském/středoamerickém migrantovi v USA. Z mého pohledu patří k nejzajímavějším pasážem věnovanému „americkému snu“, tedy nadějším migrantů a konfrontaci jejich představ se skutečností, i úvahy o identitě migrantů, rozpolcené právě mezi „americkým snem“ a loajalitou k mateřské zemi.

Diplomová práce je psána kultivovaně, byť s určitými stylistickými a pravopisnými (interpunkce) nedostatky, které jdou patrně na vrub chvatu při dokončování práce. Použité zdroje, ať už v podobě textů, nebo informací z výzkumu, jsou řádně citovány. Oceňuji velmi pečlivě zpracované informace k průběhu výzkumu, charakteristiky respondentů a také to, že rozhovory byly vedeny v souladu s moderními etickými standardy etnologického výzkumu (tedy se souhlasem respondentů a teprve poté, co byli přesně informováni o cíli výzkumu.). Práce je přehledně členěna, jednotlivé části na sebe logicky navazují.

Lze tedy konstatovat, že diplomová práce Petry Minčičové splnila požadavky na samostatnou, na vlastním výzkumu založenou studii, která přinesla konkrétní a pro další bádání využitelné výsledky. Jednoznačně ji doporučuji k obhajobě, vzhledem k výše zmíněným výhradám ale navrhuji její hodnocení velmi dobře.

Praha, 12. ledna 2018

Doc. Markéta Křížová, Ph.D.

Středisko ibero-amerických studií FF UK